

Őrző kerámiák

VÁRBIRÓ KINGA EVELIN JUBILEUMI KIÁLLÍTÁSA
A B32 GALÉRIA ÉS KULTÚRTÉRBEN

Várbiró Kinga Evelin jubileumi kiállításának már az elnevezése is – *Őrző kerámiám* – előrevetítette azt a személyes jelleget, amely további megerősítést kapott a munkák címe által. Várbiró az alkotásaiban *őrzi* az álmokat, a szerelmet, az embert, a nőt, a férfit, a születést, a robbanást és az újrendeződést, a játékosságot, az őszinteséget és a szakralitást. Műveit szemlélve az az érzésünk támad, hogy egy vallomással, egy történettel állunk szemben, amely porcelán, papírporelán, agyag, samottos massa és beton révén fogalmazódik meg. A művész jubileumi kiállítása rövid összegzése, egyfajta mérföldköve volt eddigi munkásságának. Széles volt

a bemutatott alkotások palettája mind az anyagot, technikát, mind a koncepciót illetően, és a művek a korai, 1989-ben készült munkáktól kezdődően egészen az idej, friss alkotásokig datálódtak. A látszólagos sokféleség ellenére magától értetődően sok közös volt bennük, még ha ez nem volt is evidens első látásra.

Várbiró munkáiban jelen van a feszített formakapcsolás, a kiszámított kompozíció, a kényes egyensúlyi helyzet teremtésének szándéka, ami a keramikusművész különböző korszakait egyaránt jellemzi, legfeljebb más-más hangsúllyal. Az emberi, de kiváltképpen a női test formai átírása valahol mindig tetten érhető,

VÁRBIRÓ Kinga Evelin: *Őrzi az őszinteséget. Columna vertebralis* | Kinga Evelin VÁRBIRÓ: *Guardian of Sincerity. Columna vertebralis*
2018, beton, 22x20x38 cm

Fotó: Benkó Sándor

legyen az funkcionális tárgy vagy plasztika. Van, hogy direkter a megfogalmazás, mint az aktok esetében, az íves felületek, az emberi test formalogikája mindegyik alkotásban megtalálható. Az 1997-ben porcelánból készült organikus tárgyain már fellelhetők a későbbi angyal-ember sorozat formai megoldásai. Legyenek betonból vagy agyagból, ezekben a kis antropomorf, szárnyas alakokban a test szublimáltan, a koncepcióba illesztve jelenik meg. Félig angyalok, félig emberek – nagyon is emberi tulajdonságokra, jellemzőkre (kíváncsiság, elvágódás, várakozás, vágyakozás, kiszolgáltatottság) utaló mozdulatok ismerhetők fel bennük. Fél szárnyal még nem lehet repülni, de remélni igen. Ez egy örök átmeneti állapot. Várbirónál a szárny – mint az ég és föld, a fenti és lenti világ összekötő „eszköze” – visszatérő jelkép, ami mutatja a művész transzcendenciával való különleges kapcsolatát. Ez a motívum önálló plasztikaként is megjelenik, ami egyrészt a technikaváltásnak is köszönhető (amikortól a légiesség papírporelán használata nagyobb teret kap), másrészt annak a gyári gipszformának, amely egyfajta objektumként a plasztikák kiindulópontját képezi.

VÁRBIRÓ Kinga Evelin: Órzi az álmokat (diplomamunka)
Kinga Evelin VÁRBIRÓ: Guardian of the Dreams (diploma work)
1997, porcelán, öntés, 22x18x18 cm
Fotó: Benkő Sándor

Egy megint más megközelítése a test szerkezetének a betonból készült *Columna vertebralis*, amely előrevetíti a későbbi homo ludens attitűdöt, a véletlen el- és befogadását, az anyaggal való szabad játék örömeit. Ezt követően egyre árnyaltabban jelenik meg ez az

VÁRBIRÓ Kinga Evelin: Órzi az anyaságot | Kinga Evelin VÁRBIRÓ: Guardian of Motherhood | 2021, samottos massa, fatüzelésű égetés, 38x36x22 cm
Fotó: Benkő Sándor

antropomorf világ, visszatérő elemként bár, de inkább utalás formájában, mint például az *1 test helyzetben* című alkotásnál. Ezeknél a korongozott figuráknál az alkotás már az absztrakció határát súrolja, sőt a gesztusfestészet analógiája lehetne kerámiában, mint a kéz, a mozdulat, a pillanat, a gesztus fatűzben rögzített lenyomata.

Hasonlóan megengedő álláspontot képviselnek a véletlennel, az esetlegességgel szemben a legutóbbi funkcionális tárgyai is, amelyek kendőzetlenül mutatják meg akár mázasan, akár anélkül a korongozás nyomait, a művész érintését, energiáját vagy akár a találékonyságát, amikor egy törött tárgyat értelmez újra egy másik tárggyal kiegészítve azt.

VÁRBIRÓ Kinga Evelin: Őrzi az angyalt
Kinga Evelin VÁRBIRÓ: Guardian of the Angel
2018, színezett beton, 15x15x13 cm
Fotó: Benkő Sándor

VÁRBIRÓ Kinga Evelin: Őrzi a születést
Kinga Evelin VÁRBIRÓ: Guardian of Birth
2018, színezett beton, 16x10x9 cm
Fotó: Benkő Sándor

VÁRBIRÓ Kinga Evelin: Őrzi a mozdulatot
Kinga Evelin VÁRBIRÓ: Guardian of the Gesture
2012, papírporelán, épített, 18x46x20 cm
Fotó: Pecsics Mária

VÁRBIRÓ Kinga Evelin: Őrzi a hegeket
Kinga Evelin VÁRBIRÓ: Guardian of the Scars
2012, papírporelán, épített, 20x44x22 cm
Fotó: Pecsics Mária

Várbiro Kingánál kiemelten fontos a taktilis érzékelés, munkái hangsúlyosan magukon viselik ennek a nyomát. Saját bevallása szerint egy ihletett, belső kép alapján dolgozik, azt tartja izgalmasnak, ha „*az anyag rugalmassága, hajlékonysága által friss, sosem tapasztalt formák születhetnek meg*” a kezei által.¹ A kiállítás személyes hangulatot árasztott, ugyanakkor egyetemes érzéseket, értékeket tárt a néző elé. Várbiro műveinek jelentésrétege változó, őrződik bennük az elemi erő, amivel a művész az anyaghoz viszonyul, a test és anyag közötti közvetlen kapcsolat a szó szoros és átvitt értelmében.

SZÓCS Éva Andrea
vizuális művész

(Várbiro Kinga Evelin *Őrző kerámiáim* című jubileumi kiállítása. B32 Galéria és Kultúrtér, Budapest, 2022. május 12. – június 2.)

1. Várbiro Kinga Evelin: *Kerámia*. Kiállítási katalógus. Budapest, 2022.